

דיון בוועדה המיוחדת ליישום הנגשת המידע הממשלתי ועקרונות שקיפותו לציבור

משרד החקלאות - 25 בדצמבר 2017

נייר עמדה – אדם טבע ודין

אנו קוראים לחברי הוועדה המיוחדת לדרוש ממשרד החקלאות ופיתוח הכפר לפעול לשקיפות בוועדה הבין משרדית לתיאום בתכשירי הדברה, הפועלת מכוח תקנה 6 לתקנות הגנת הצומח (הסדר יבוא ומכירה של תכשירים כימיים) תשנ"ה-1994

בשנים האחרונות, חל שיפור מבורך במשרד החקלאות בכל הנוגע לשקיפות נתונים של שאריות של חומרי הדברה בתוצרת הצמחית. הגברת השקיפות ופרסום הנתונים לציבור מסייעים לו להכיר את הסכנות לן הוא חשוף בכל הנוגע לחומרי הדברה, ומגביר את אמון הציבור בעבודת המשרד. המשרד אכן החל בצעדים ראשוניים לשיתוף הציבור בדיונים של הוועדה הבין משרדית ליישום תכשירי הדברה, אשר פועלת למתן המלצות בנוגע ליישום תכשירי ההדברה, והציבור הוזמן להגיש הערות בדיונים שנוגעים לרוויזיות בלבד (בחניה מחודשת של חומרי הדברה שאושרו בעבר). צעדים אלו מבורכים אך אינם מספקים.

כידוע, השימוש בחומרי הדברה בחקלאות מלווה בסכנות לבריאות הציבור ולסביבה כתוצאה מהימצאות של חומרי ההדברה במזון ובסביבה שלנו. ואולם, על אף הקשר הישיר בין המלצותיה של הוועדה הבין משרדית לבין האינטרס הציבורי, חלה סודיות מוחלטת על דיוני הוועדה אשר מתנהלים מאחורי דלתים סגורות.

- סדרי יום לדיוני הוועדה אינם מפורסמים לציבור;
- הפרוטוקולים של דיוני הוועדה אינם מפורסמים לציבור;
- עמדות משרדי הממשלה וחברים אחרים בוועדה אינם מפורסמים לציבור;
- הנתונים והמידע שהוגשו לוועדה ואשר עומדים בבסיס החלטותיה אינם מפורסמים לציבור;
- מגיש ההערות אינו זוכה להתייחסות הוועדה ולא יודע אם עמדתו התקבלה או נדחתה והנימוקים לכך;
- החלטות הוועדה אינן מפורסמות לציבור;

כל אלו מוסתרים מעיני הציבור!

היעדר המידע הציבורי פוגע ביכולת של הציבור להשתתף באופן פעיל ומהותי בתהליך קבלת החלטות, ולהעביר ביקורת ציבורית על התנהלות הוועדה, כמו גם על יישום או אי-יישום של החלטותיה על ידי הממונה במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, שכן אין בידיו גישה לבסיס הנתונים העומד בפני חברי הוועדה, אשר על בסיסו מתקבלות החלטות.

חשוב לומר כי הפעולה במחשכים אינה מתיישבת עם הנעשה בעולם, כאשר מדינות כמו ארה"ב ומדינות האיחוד האירופאי מחייבות בחקיקה שקיפות ושיתוף ציבור מהותי במסגרת קבלת החלטות בנוגע לחומרי הדברה.

למתרחש בוועדה ישנה חשיבות אקוטית לציבור, לאור חשיבות חשיפת מידע בנושאים הנוגעים לבריאות הציבור והסביבה ואשר הינם בעלי פוטנציאל הרסני עבורם. לפיכך, לעמדתנו, עבודתה של הוועדה צריכה להיעשות בשקיפות ותוך שיתוף הציבור, תוך חשיפת מידע רלוונטי עבור הציבור באופן אקטיבי ושקוף.

אנחנו קוראים לוועדה להורות למשרד החקלאות:

1. לפרסם מבעוד מועד באתר המשרד את סדרי היום לדיוני הוועדה הבין משרדית.
2. לפרסם את חומרי הרקע ואת כלל המידע הרלוונטי לדיון.
3. לפרסם את הפרוטוקולים של דיוני הוועדה, ואת החלטות הוועדה לרבות נימוקים והתייחסות להערות הציבור.
4. להעניק לציבור זמן מספק לצורך הגשת הערות וכן אפשרות להעיר על טיטות החלטות הוועדה.
5. שיתוף נציגי ארגוני סביבה ובריאות כמשקיפים קבועים בדיוני הוועדה.
6. להקים ולנהל מאגר מידע פתוח לציבור אשר יכלול את כל המחקרים והמידע שהוגשו לצורך רישום תכשירי הדברה, תוך השמטת מידע חסוי או סודי.